

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr.31/02-3-9317

Chișinău

30 decembrie 2019

Ministerul Finanțelor (CNPF)

Copie: Cancelaria de Stat

Ref.: scrisoarea nr. 18-23-8650 din 5 decembrie 2019 / număr unic 759/MF/CNPF/2019

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de Lege privind fondurile de pensii facultative, inclus în pct. 3.6.51 din compartimentul III „Politica externă” al Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de Lege privind fondurile de pensii facultative transpune parțial Directiva (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 23 decembrie 2016 / Directive (EU) 2016/2341 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2016 on the activities and supervision of institutions for occupational retirement provision (IORPs) (Text with EEA relevance), published in the Official Journal of European Union L 354 of 23 December 2016.

I. Obiectul proiectului

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

Digitally signed by Succucanu Natalia
Date: 2019.12.30 16:04:50 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are drept scop principal transpunerea în legislația națională a dispozițiilor Directivei (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale și vine să reformeze sistemul național existent al pensiilor nestatale, prin abrogarea Legii nr. 329-XIV din 25 martie 1999 cu privire la fondurile nestatale de pensii.

Obiectivul primar al proiectului național constă în reformarea sistemului actual de pensii din Republica Moldova prin introducerea unui sistem nou – sistemul pensiilor facultative, care va avea la bază contribuțiile voluntare ale salariaților și/sau angajatorilor și care nu va limita participarea persoanelor în funcție de vîrstă sau mărimea contribuției. Astfel, proiectul de Lege creează cadrul juridic național în domeniul constituirii și funcționării fondurilor de pensii facultative, ca parte a sistemului de asigurări cu pensii facultative, pe baza economiilor capitalizate individuale. În acest scop, proiectul național instituie reglementări cu privire la: fondurile de pensii (înființarea fondului de pensii, prospectul planului de pensii, veniturile și cheltuielile fondului de pensii, transferul administrării fondului de pensii etc.), participanții și contribuțiile acestora la fondul de pensii facultative (aderarea la un fond de pensii, activitatea de distribuție a planului de pensii, contul individual al participantului, Registrul deținătorilor de unități de fond, plata contribuțiilor, drepturile participantului etc.), investițiile în fondul de pensii facultative (principii de investire, declarația privind politica de investiții, reguli de investire, interdicții de investire, evaluarea activelor), condiții de funcționare a administratorului (activitățile și serviciile prestate de administrator, reguli de conduită și restricții, cerințe privind adecvarea capitalului, sistemul de guvernanță, cerințe față de persoanele care gestionează activitatea administratorului, funcții-cheie, atribuțiile și responsabilitățile consiliului administratorului etc.), societatea de pensii (condiții de funcționare, cerințe față de acționarii societății de pensii, obligația privind obținerea unei aprobări prealabile și restricții, evaluarea achizitorului potențial/dobînditorului, avizarea de constituire a societății de pensii), licențierea administratorului (eliberarea licenței, suspendarea și retragerea licenței, activitatea sucursalelor administratorilor din alte state, evaluarea calității administratorului din alt stat care solicită înființarea sucursalei), depozitarul (condiții de funcționare, atribuțiile și activitățile desfășurate de depozitar, înlocuirea depozitarului, responsabilități), obligațiile de raportare și transparența (cerințe față de raportările anuale, informații furnizate în scop de supraveghere, auditul extern, informarea participanților, conținutul declarației de pensie), prudența financiară (provizioane tehnice, fonduri proprii reglementate, fondul de garantare a contribuțiilor în sistemul de pensii facultative), măsurile de intervenție și administrarea specială, interdicțiile, precum și încălcările și sancțiunile aplicabile.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii:

- Stabilește obiectul și domeniul de aplicare (art. 1 din proiectul național);
- Definește noțiunile generale aferente fondurilor de pensii, cum ar fi: „administrator”, „angajator”, „beneficiar”, „participant” etc. (art. 2 din proiectul național);
- Instituie norme privind înființarea fondului de pensii (art. 3 din proiectul național);

- Stabilește norme privind avizarea constituirii fondului de pensii (art. 4 din proiectul național);
- Stabilește prospectul planului de pensii (art. 5 din proiectul național);
- Institue cerințele privind conținutul prospectului planului de pensii precum și modificarea acestuia (art. 6 din proiectul național);
- Stabilește dispoziții privind transferarea administrării fondului de pensii (art. 8 din proiectul național);
- Institue dispoziții privind activitatea de distribuire a planului de pensii (art. 12 din proiectul național);
- Stabilește principiile de investire (art. 20 din proiectul național);
- Institue norme privind declarația privind politica de investiții (art. 21 din proiectul național);
- Stabilește regulile de investire ale activelor fondului de pensii (art. 22 din proiectul național);
- Prevede interdicția de investire a activelor fondului de pensii (art. 23 din proiectul național);
- Prevede activitățile și serviciile prestate de administrator (art. 25 din proiectul național);
- Stabilește regulile de conduită și restricțiile aplicabile administratorului în cadrul desfășurării activității (art. 26 din proiectul național);
- Institue sistemul de guvernanță în vederea administrării corecte și prudente a activității administratorului (art. 28 din proiectul național);
- Stabilește cerințele față de persoanele care gestionează activitatea administratorului (art. 29 din proiectul național);
- Stabilește norme privind instituirea de către administrator a funcțiilor-cheie (art. 30 din proiectul național);
- Reglementează atribuțiile și responsabilitățile consiliului administratorului (art. 31 din proiectul național);
- Stabilește politica de remunerare pentru persoanele care gestionează activitatea administratorului, precum și pentru orice alt angajat ce primește o remunerație inclusă în aceeași categorie (art. 32 din proiectul național);
- Institue norme privind evaluarea internă a riscurilor (art. 33 din proiectul național);
- Stabilește norme privind delegarea de către administrator a executării activităților și serviciilor (art. 35 din proiectul național);
- Institue norme privind eliberarea licenței (art. 41 din proiectul național);
- Reglementează activitatea sucursalelor din alte state (art. 44 din proiectul național);
- Stabilește norme privind activitatea depozitarului (art. 46 din proiectul național);
- Determină atribuțiile și activitățile desfășurate de depozitar (art. 48 din proiectul național);
- Stabilește norme privind înlocuirea depozitarului în cazul în care acesta nu și-a exercitat atribuțiile în modul stabilit (art. 49 din proiectul național);
- Institue norme privind responsabilitățile depozitarului (art. 50 din proiectul național);
- Stabilește cerințele față de raportările anuale ale administratorului (art. 51 din proiectul național);
- Determină informațiile care necesită a fi furnizate în scop de supraveghere (art. 52 din proiectul național);

- Stabilește obligația de informare a participanților de către administrator (art. 54 din proiectul național);
- Instituie norme privind conținutul declarației de pensie (art. 55 din proiectul național);
- Prevede norme privind provizioanele tehnice (art. 56 din proiectul național);
- Instituie norme privind fondurile proprii reglementate (art. 57 din proiectul național);
- Stabilește măsurile de intervenție asupra activității administratorului sau fondului de pensii (art. 59 din proiectul național);
- Instituie dispoziții privind administrarea specială în vederea efectuării unei supravegheri eficiente (art. 60 din proiectul național).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Politicii europene în domeniul *serviciilor financiare*, pe segmentul legislativ – *pensii ocupaționale facultative*.

Din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene derivate prezintă relevanță directă dispozițiile *Directivei (UE) 2016/2341* a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) (Text cu relevanță pentru SEE).

Directiva (UE) 2016/2341 are drept scop stabilirea normelor privind inițierea și exercitarea activităților instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale. În special, actul UE statuează dispoziții cu privire la domeniul de aplicare a normelor acestuia și definițiile noțiunilor specifice domeniului, activitățile unei instituții pentru furnizarea de pensii ocupaționale (în continuare (IORP), separația juridică între întreprinderile plătitoare și IORP, înregistrarea sau autorizarea, cerințele de funcționare, activitățile și procedurile transfrontaliere, transferurile transfrontaliere, cerințele cantitative (provizioane tehnice, finanțarea provizioanelor tehnice, fondurile proprii de reglementare, marja de solvabilitate disponibilă, marja de solvabilitate minimă, reguli de investire), condițiile care reglementează activitățile desfășurate (sistemul de guvernantă, externalizarea și administrarea investițiilor, depozitarul), informațiile care trebuie comunicate membrilor potențiali, membrilor și beneficiarilor (principii generale, declarația de pensie și alte informații și documente care trebuie furnizate), supravegherea prudențială (norme generale, secretul profesional și schimbul de informații).

Remarcăm că, **Directiva (UE) 2016/2341** a reformat și înlocuit **Directiva 2003/41/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 3 iunie 2003 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale, care necesita o actualizare și ajustare la noile realități economice și sociale drept urmare a crizei financiare din anul 2008.

Transpunerea și implementarea **Directivei 2003/41/CE**, abrogată prin **Directiva (UE) 2016/2341**, este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din Anexa XXVIII-A „Norme aplicabile serviciilor financiare” a Acordului de Asociere Republica

Moldova – Uniunea Europeană, avînd un termen de implementare de 5 ani de la intrarea în vigoare a Acordului - 2019.

Menționăm că, Directiva (UE) 2016/2341 nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, prezentul proiect fiind exercițiul primar de transpunere a acesteia.

În ceea ce privește transpunerea Directivei (UE) 2016/2341, proiectul național și-a atins parțial finalitatea propusă, fiind asigurată implementarea normelor actului UE referitoare la: obiectul și domeniul de aplicare al reglementărilor în materie (art. 1 - 5 din Directiva (UE) 2016/2341); noțiunile relevante: „instituție pentru furnizarea de pensii ocupaționale”, „schemă de pensii”, „întreprindere plătitoare”, „pensii”, „membru”, „beneficiar”, „membru potențial”, „autoritate competentă”, „riscuri biometrice”, „IOP de la care se face transferul”, „IOP destinatară”, „piață reglementată”, „sistemul multilateral de tranzacționare”, „suport durabil”, „funcție-cheie”; (art. 6 din Directiva (UE) 2016/2341); activitățile instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (art. 7 din Directiva (UE) 2016/2341); separația juridică între întreprinderile plătitoare și IOP (art. 8 din Directiva (UE) 2016/2341); obligația autorizării sau înregistrării IOP (art. 9 din Directiva (UE) 2016/2341); cerințele de funcționare (art. 10 din Directiva (UE) 2016/2341); activitatea sucursalelor administratorilor fondurilor de pensii facultative din alte state (art. 11 din Directiva (UE) 2016/2341); cerințele referitoare la transferurile fondului de pensii facultative (art. 12 din Directiva (UE) 2016/2341); cerințele cu privire la provizioanele tehnice și finanțarea acestora (art. 13 și 14 din Directiva (UE) 2016/2341); fondurile proprii de reglementare (art. 15 din Directiva (UE) 2016/2341); marja de solvabilitate minimă și marja de solvabilitate disponibilă (art. 16-18 din Directiva (UE) 2016/2341); regulile de investire (art. 19 din Directiva (UE) 2016/2341); cerințele generale de guvernanță și răspunderea organului de conducere sau de control (art. 20 și 21 din Directiva (UE) 2016/2341); cerințele de competență și onorabilitate în ceea ce privește administrarea (art. 22 din Directiva (UE) 2016/2341); principiile politicii de remunerare (art. 23 din Directiva (UE) 2016/2341); funcțiile-cheie și competența IOP (art. 24-27 din Directiva (UE) 2016/2341); obligația evaluării interne a riscurilor (art. 28 din Directiva (UE) 2016/2341); obligația IOP de întocmire a conturilor anuale și rapoartelor anuale (art. 29 din Directiva (UE) 2016/2341); obligația IOP de întocmire și revizuire periodică a declarației privind principiile politicii de investiții (art. 30 din Directiva (UE) 2016/2341); cerințele referitoare la externalizarea și administrarea investițiilor (art. 31 și 32 din Directiva (UE) 2016/2341); regulile de numire a depozitarului și responsabilitățile acestuia (art. 33-35 din Directiva (UE) 2016/2341); informațiile care trebuie comunicate membrilor potențiali, membrilor și beneficiarilor (art. 36-44 din Directiva (UE) 2016/2341); obiectul și limitele supravegherii prudențiale (art. 45-51 din Directiva (UE) 2016/2341); obligația respectării normelor naționale în vigoare referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritatea competentă și IOP în activitatea acestora (art. 61 din Directiva (UE) 2016/2341).

Totodată, referitor la dispozițiile actului UE referitoare la transparență, răspundere, secretul profesional și schimbul de informații (art. 51, 53, 55, 57 și 58 din Directiva (UE) 2016/2341), remarcăm că, la nivel național, cerințe și prevederi similare se regăsesc în Legea 192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, cu toate modificările și completările ulterioare (art. 1, art. 3-5, art. 7-9, art. 22, art. 23, art. 27).

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

În ceea ce privește reglementările actului UE referitoare la obligația statelor membre de a raporta EIOPA dispozițiile naționale cu caracter prudențial (art. 59) și măsurile tranzitorii și intrarea în vigoare (art. 60-67), care nu au fost preluate în proiectul național, reprezintă *prevederi UE neaplicabile*, având în vedere statutul RM de stat asociat al Uniunii Europene.

Proiectul de Lege introduce în premieră pentru legislația RM sistemul pensiilor facultative (neobligatorii), stabilind reglementări privind modul de constituire, organizare, funcționare, raportare, precum și alte procese aplicabile fondurilor de pensii facultative, în conformitate cu dispozițiile Directivei (UE) 2016/2341. În special, se exclude forma organizatorico-juridică pentru fondurile de pensii facultative și stipulate responsabilitățile administratorului fondului pentru deciziile investiționale și rezultatele acestora (art. 25 și 26 din proiectul național), fiind asigurată implementarea cerințelor stabilite în art. 7 din actul UE.

De asemenea, proiectul național (art. 25, art. 44) prevede posibilitatea administrării activelor fondurilor de pensii facultative de către o societate de pensii sau de către o entitate reglementată din sectorul financiar sau de către sucursalele persoanelor juridice autorizate pentru activitățile de administrare a fondurilor de pensii din alte state înființate în Republica Moldova, fiind asigurată implementarea cerințelor stabilite în art. 4 și 11 din Directiva (UE) 2016/2341.

Proiectul de Lege, în acord cu rigorile art. 24 - 27 din Directiva (UE) 2016/2341, stabilește reglementări cu privire la persoanele care gestionează activitatea administratorului, inclusiv persoanele ce dețin funcții-cheie și care trebuie să demonstreze abilitățile corespunzătoare, expertiza și experiența necesară îndeplinirii responsabilităților atribuite, să acționeze în mod onest, echitabil, profesional, cu prudență și diligență în interesul participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii. Suplimentar, în vederea implementării cerințelor art. 15 din Directiva (UE) 2016/2341, proiectul național instituie obligația administratorului în ceea ce privește deținerea permanentă, ca măsură de siguranță, a activelor suplimentare peste nivelul prevăzut în provizioanele tehnice.

Măsuri naționale de transpunere a Directivei (UE) 2016/2341 planificate

Potrivit mențiunilor din Tabelul de concordanță, autorii proiectului își propun să transpună ulterior prin *proiectul Legii privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor facultative* art. 43 din Directiva (UE) 2016/2341 privind informațiile care trebuie comunicate beneficiarilor în faza de plată a pensiilor.

Observații privind compatibilitatea proiectului național cu Directiva (UE) 2016/2341

Proiectul național nu a asigurat transpunerea normelor actului UE referitoare la marja de solvabilitate disponibilă (art. 16), marja de solvabilitate minimă (art. 17), marja de solvabilitate minimă pentru asigurările suplimentare (art. 18), cerințele de competență și onorabilitate în ceea ce privește administrarea (art. 22 (3) – (7)), elementele obligatorii ale evaluării interne a riscurilor (art. 28 (2)). Remarcăm că, deși potrivit Tabelului de concordanță, dispozițiile enunțate vor fi transpuse

ulterior prin alte acte normative de implementare, nu sunt indicate măsurile naționale de transpunere și nici termenul preconizat pentru realizarea acestora.

În contextul celor menționate anterior, constatăm că, din perspectiva transunerii Directivei (UE) 2016/2341, proiectul național și-a atins parțial obiectivul urmărit, având în vedere omisiunile de transpunere în cazul art. 16 – 18, art. 22 (3) – (7) și art. 28 (2) din actul UE, în privința cărora lipsește certitudinea intenției autorului de transpunere ulterioară a acestora. Remarcăm că, asigurarea transunerii integrale a actului UE în cauză este imperioasă, în contextul în care aceasta a abrogat și substituit Directiva 2003/41/CE, termenul de transpunere a căreia stabilit prin Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană este anul 2019. Prin urmare, compatibilitatea deplină a cadrului normativ de profil cu cerințele Directivei (UE) 2016/2341 va fi atinsă doar după elaborarea și intrarea în vigoare a Legii privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor facultative, precum și a altor acte normative de implementare menționate în Tabel, proiectele cărora vor fi supuse în mod obligatoriu expertizei de compatibilitate.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Clauza de armonizare nu reflectă corect gradul de transpunere a proiectului național cu prevederile din Directivei (UE) 2016/2341. Astfel, având în vedere constatările din prezenta expertiză de compatibilitate, sintagma „transpune” va fi substituită cu sintagma „transpune parțial”.

b) Obiecții privind Tabelul de concordanță

Cu referire la Tabelul de concordanță care însoțește proiectul național, menționăm că, acesta nu corespunde tuturor cerințelor prevăzute în Anexa nr. 3 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018 (în continuare Regulament).

Astfel, urmează a fi completat în modul corespunzător compartimentul 8, prin indicarea termenelor preconizate pentru realizarea măsurii de transpunere a prevederilor art. 43 din Directiva (UE) 2016/2341 privind informațiile care trebuie comunicate beneficiarilor în faza de plată a pensiilor, precum și vor fi indicate proiectele de acte normative propriu-zise și termenele preconizate pentru realizarea acestora care vor asigura transpunerea normelor actului UE de la art. 16 privind marja de solvabilitate disponibilă, art. 17 privind marja de solvabilitate minimă, art. 18 privind marja de solvabilitate minimă pentru asigurările suplimentare, art. 22 (3) – (7) privind cerințele de competență și onorabilitate în ceea ce privește administrarea și art. 28 (2) privind elementele obligatorii ale evaluării interne a riscurilor.

Atenționăm că, în procesul activării pct. 201 al Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, autorul va remite Centrului de armonizare a legislației proiectul definitivat însoțit de Tabelul de concordanță modificat potrivit obiecțiilor formulate.

De asemenea, în conformitate cu pct. 53 din Regulament, Tabelul de concordanță actualizat urmează a fi prezentat în format electronic, în termen de 20 zile de la adoptarea proiectului de act normativ Cămariei de Stat (Centrului de armonizare a legislației) pentru a fi inclus în baza de date a legislației naționale armonizate.

IV. Concluzii

Apreciem că în urma evaluării realizate, proiectul național și-a atins parțial finalitatea propusă în ceea ce privește transpunerea Directivei (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale, având în vedere obiecțiile de compatibilitate formulate în pct. II al prezentei Declarații, care urmează a fi luate în considerare în procesul de definitivare a proiectului național. De asemenea, vor fi revizuite și ajustate în modul corespunzător instrumentele de armonizare (clauza de armonizare și Tabelul de concordanță) conform obiecțiilor expuse în pct. III.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Ex: Nicolae Coșleț
Tel: 022-250-477

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

Nr. 04/2640 din 19.03.2020

Ministerul Finanțelor
Comisia Națională a Pieței Financiare
copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la proiectul de lege privind fondurile de pensii facultative, prezentat repetat spre examinare (număr unic 759/MF/CNPF/2019), comunicăm următoarele.

La proiectul de lege:

La art. 1 se va exclude alin. (2), ce stabilește că „Prezenta lege se aplică persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova, persoanelor fizice și juridice străine și apatrizilor care prestează servicii ori desfășoară activități aferente creării și gestionării fondurilor de pensii facultative”, deoarece legile sunt opozabile *erga omnes*. În speță, însăși redacția alin. (2) creează confuzii în înțelegerea cercului de subiecți cărora li se aplică legea, în măsura în care unii subiecți cărora li sunt stabilite drepturi și obligații (spre exemplu: participantul/beneficiarul fondului) nu întrunesc condițiile stabilite în acest alineat: de a presta servicii ori a desfășura activități aferente creării și gestionării fondurilor de pensii facultative.

La art. 4 alin. (8), se va ține cont că intră în vigoare un act normativ, dar nu un document.

Art. 6 alin. (5), ce stabilește că „Cheltuielile legate de modificarea prospectului planului de pensii vor fi acoperite de administratorul fondului sau de angajator, după caz”, nu corespunde cerinței de claritate și previzibilitate. Dacă intenția autorilor proiectului a fost de a stabili că regula generală este că cheltuielile respective sunt acoperite de către administratorul fondului, recomandăm reformularea acestei prevederi, prin reglementarea într-o dispoziție separată, cu caracter permisiv, că, în cazul pensiilor ocupaționale, cheltuielile vizate pot fi acoperite și din contul angajatorului.

Art. 7 alin. (5) se va omite, deoarece, potrivit art. 3 din Legea nr. 1232/1992 cu privire la bani, moneda națională – leul – este mijlocul legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova.

La art. 11 alin. (2), se va reține că, în lege nu trebuie să se reglementeze cine face propuneri privind participarea la un fond de pensii. Propunerea dată poate veni de la oricine. Mai mult, nu este judicios să se impună condițiile stipulate. Din punct de vedere juridic este irrelevant dacă se face prin contract colectiv sau prin contract juridic, dacă participă sindicatele sau alte persoane.

Digitally signed by Foltea Radu
Date: 2020.03.19 15:45:26 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

La art. 12, alin. (8) se va revedea în partea ce ține de punerea la dispoziția potențialilor participanți a *trimiterilor* la situația financiară a administratorului, deoarece nu corespunde terminologiei juridice.

La art. 13 se va ajusta redacția alin. (3), deoarece lipsește acordul dintre cuvinte (*sau încheiate alte acte juridice, sub sancțiunea nulității*). Cu referire la expresia „cu excepția dispozițiilor pentru cauza de moarte”, remarcăm că utilizarea acesteia în această alineat nu este potrivită (a se vedea, în acest sens, alin. (4) din acest articol ce prevede că „Activul din contul individual al participantului este supus normelor de drept succesoral prevăzute de legislație”).

La art. 14:

Alin. (3) „Angajatorul virează contribuția datorată de fiecare salariat care a aderat la un fond de pensii, în baza copiei contractului individual de aderare prezentat de salariat” se va exclude, deoarece regula generală, în cazul aderării la un fond de pensii ocupațional, este că angajatorul plătește contribuția pentru salariat (a se vedea în art. 2 al proiectului accepțiunea termenului *fond de pensii ocupaționale*). În plus, potrivit alin. (2) din același articol, modul de plată a contribuțiilor se stabilește în contractul individual de aderare potrivit regulilor planului de pensii.

Dispoziția de la alin. (5) trebuie să peceadă norma de la alin. (4), or excepția trebuie expusă după regula generală.

La alin. (6) cuvântul „nevirării” se va substitui cu cuvântul „neachitării”, deoarece nu este judicios de a stabili că achitarea contribuției la un fond de pensii se va face doar prin virament. Propunerea dată este valabilă și pentru art. 7 alin. (1) lit. c), în care se utilizează cuvântul „nevirate”. Totodată, recomandăm excluderea enunțului al doilea din acest alineat, deoarece consecințele juridice ale neachitării contribuției sunt prevăzute și în primul enunț.

Norma de blanchetă de la alin. (8) se va omite, deoarece nu ține de obiectul de reglementare al acestui proiect. Conform art. 6 alin. (7) din Codul fiscal, relațiile privind impozitele și taxele fiscale se reglementează de legislația fiscală. Mai mult, norma este expusă defectuos din punct de vedere al exprimării juridice. Conform art. 12 pct. 11) din Codul fiscal prin termenul *deducere* se înțelege suma care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform prevederilor legislației fiscale.

Art. 15 alin. (7) este inutil, deoarece, este evident că, în cazul detașării într-o altă țară, participantul are dreptul la continuarea plății contribuțiilor la fondul de pensii (a se vedea art. 14 alin. (9) din proiect).

La art. 19 alin. (4):

lit. b) (anuitate viageră pentru o singură persoană *plus perioada certă* – plata lunară a unei sume fixe datorată și efectuată pînă la decesul participantului sau pînă la expirarea perioadei prevăzute în contractul de furnizare a unei pensii facultative) se va examina suplimentar. Din titlu ar rezulta că anuitatea se va achita pe viață participantului și după decesul acestuia, pe un termen determinat, unei persoane nominalizate de acesta. Totuși formularea înțelesului acestui tip de anuitate lasă loc

pentru interpretări, or conjuncția „sau” se utilizează în cazul în care anumite condiții trebuie întrunite alternativ, dar nu cumulativ.

la lit. c), considerăm excesiv de a reglementa în lege care sunt persoanele care vor avea dreptul de a primi anuitatea dată după decesul participantului, căci acestea urmează a fi stabilite în contract. În plus, acest fapt rezultă și din art. 18 lit. d) (decesul participantului a survenit după acordarea dreptului la pensia facultativă – caz în care sumele aferente se plătesc către persoana nominalizată de participant).

Art. 23 alin. (2) se va corela cu art. 13 alin. (3), în scopul excluderii paralelismelor de reglementare. Propunerea dată se referă și la art. 54 alin. (1) și (7).

La art. 18, alineatul unic se va diviza mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză, iar, la rândul lor, punctele se vor diviza în litere, în conformitate cu art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

La art. 24 alin. (7) se va revedea în partea ce ține de utilizarea cuvintelor „în fiecare zi în care s-a efectuat evaluarea”, pentru certitudinea reglementării, deoarece ar rezulta că valoarea unității de fond se publică doar când este evaluată. Opinăm că informația privind valoarea unității de fond pentru fiecare fond de pensii trebuie să fie disponibilă pe pagina web a administratorului (a se vedea art. 28 alin. (4) din proiect).

La art. 54 alin. (3) cuvintele „este clar indicată” se vor revizui, într-o uniformizare a stilului de expunere a dispozițiilor.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

**MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND
SOCIAL PROTECTION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chișinău, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

Nr. 16/1362 din 03.03.20

✓ **Ministerul Finanțelor**

Comisia Națională a Pieței Financiare

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a examinat scrisoarea Ministerului Finanțelor nr. 18-03/41/223 din 26.02.2020 referitor la avizarea repetată a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de Lege privind fondurile de pensii facultative (număr unic 759/MF/CNPF/2019), la care reiterează propunerile și obiecțiile prezentate anterior prin scrisoarea nr. 16/7284 din 24.12.2019.

Ministru

Viorica DUMBRĂVEANU

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	05.03.2020
CODUL	A-912

**MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND
SOCIAL PROTECTION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

Nr. 16/2270 din 28.04.2020

Ministerul Finanțelor

Comisia Națională a Pieței Financiare

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a examinat demersul Ministerului Finanțelor înregistrat cu nr. 3817 din 14.04.2020 referitor la avizarea repetată a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de Lege privind fondurile de pensii facultative (număr unic 759/MF/CNPF/2019), la care în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

1. La art. 1 de completat cu un alineat nou care să reglementeze că, fondurile de pensii facultative funcționează și se administrează separat de bugetul asigurărilor sociale de stat (în continuare BASS). Totodată, alin. (3) lit. a) urmează a fi revizuit, or, în Republica Moldova există o singură instituție care administrează BASS – Casa Națională de Asigurări Sociale, respectiv, se propune indicarea expresă a Casei Naționale de Asigurări Sociale și nu "autorităților administrației publice centrale și locale sau altor instituții care administrează fonduri ce sprijină sistemele de asigurări sociale, inclusiv sistemele ce asigură alte categorii de pensii, sub formă de drepturi bănești (prestații în numerar în legătură cu atingerea vârstei de pensionare), ale căror stabilire și plată sînt garantate prin lege de către stat, potrivit Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii;".

2. La art. 14 din proiectul de lege se propune completarea cu un alineat nou care să prevadă condiționarea transferării contribuțiilor la fondul facultativ, doar după onorarea obligațiilor de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale către BASS.

Ministru

Viorica DUMBRĂVEANU

Digitally signed by Dumbrăveanu Viorica
Date: 2020.04.29 13:46:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Tatiana Ciuș, tel: 022 268814

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, municipiul Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, 42

42 Aleksandr Pushkin str. MD-2012 Chisinau

Tel.: +373 22 504654 Fax: +373 22 212259 e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

06.03.20 nr. 01/1718

La nr. 18-03/41/223 din 26.02.2020

Ministerul Finanțelor

Comisia Națională a Pieței Financiare

Agencia Servicii Publice a examinat în limita atribuțiilor funcționale proiectul definitivat al *Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind fondurile de pensii facultative (număr unic 759/MF/CNPF/2019)* și vă informează că propuneri și obiecții nu sunt.

Director

Tatiana CUNETCHI

Tudor Petrov, 022 269485

Lilia Mandraburca, 022 207856

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	1
DATA	09.03.2020
CODUL	A-998

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

nr.04-1668
din 06.03.2020

Ministerul Finanțelor

Comisia Națională a Pieței Financiare

La nr.18-03/41/223 din 26.02.2020

Prin prezenta, Ministerul Economiei și Infrastructurii informează că, a examinat *proiectul definitivat al hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind fondurile de pensii facultative* (număr unic 759/MF/CNPF/2019) și având în vedere că, obiecțiile ministerului, expuse prin avizul nr.04-27 din 3 ianuarie 2020, au fost luate în considerare, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar de stat

Digitally signed by Tarlev Vitalie
Date: 2020.03.06 14:01:20 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vitalie TARLEV

Ex: Diana Rusu, tel: 022 250 608,
e-mail: diana.rusu@mei.gov.md

PLENUL CONSILIULUI CONCURRENTEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/144-535 din "11" martie 2020

Domnului Serghei PUȘCUTA,
Viceprim-ministru, Ministrul Finanțelor

Domnului Valeriu CHIȚAN,
Președinte al Comisiei Naționale a Pieții Financiare

Stimate Domnule Viceprim-ministru,

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 10 martie 2020, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege privind fondurile de pensii facultative și, în acest context, reiterează poziția expusă în avizul Plenului Consiliului Concurenței nr. DJ-06/107 din 19 martie 2019, având în vedere că majoritatea obiecțiilor și propunerilor Consiliului Concurenței nu au fost luate în considerare la definitivarea proiectului de lege.

Totodată, comunicăm că unele obiecții din avizul Plenului Consiliului Concurenței menționate în sinteză ca drept acceptate, nu se regăsesc în textul variantei definitive a proiectului de lege.

Cu respect,

Marcel RĂDUCAN

Președinte

Controlor de stat
Carolina Tătaru
Tel: 022 273 443

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		2
DATA	11. MAR. 2020	
CODUL	2383-17	

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811807, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/ 1263
la nr. 759/MF/CNPF/2019

„06” aprilie 2020

✓ **Ministerul Finanțelor**

Copie: Cancelaria de Stat

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (CNPDCP), urmare a examinării repetate a proiectului Legii privind fondurile de pensii facultative, prin prisma comentariilor expuse în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor, comunică următoarele:

- În contextul propunerilor înaintate la art. 10 din proiect prin scrisoarea CNPDCP nr. 04-01/234 din 24 ianuarie 2020 și a comentariilor expuse de autor în tabelul de sinteză la acest articol, se recomandă completarea art. 13 alin. (10) a proiectului legii, la final, cu următorul text: *„care va stabili cerințele față de ținerea registrului, inclusiv privind modul de arhivare a informației și transmiterea spre păstrare”*.

- Prin prisma art. 1, 2, 5 din Legea cu privire la registre nr. 71/2007, actul normativ în cauză nu este aplicabil doar registrelor de stat, dar și celor private, astfel, CNPDCP susține propunerile sale expuse anterior și recomandă completarea art. 13 alin. (10) cu cuvintele *„instituie și”* după cuvintele *„Administratorul sau depozitarul”*.

- Cu referire la comentariile consemnate în tabelul de sinteză la art. 16 alin. (9) din proiectul legii, considerăm că acestea nu sunt relevante speței, deoarece potrivit normei expuse în redacția actuală la acest alineat, se prezumă că administratorul fondului precedent de pensii urmează să asigure păstrarea informațiilor referitoare la activul personal al participantului și **după** transferarea acestora la un alt fond, or, în aceste condiții nu este clară necesitatea dublării stocării acestei informații atât de către administratorul fondului precedent de pensii, care odată cu transmiterea informației și-a atins scopul pentru care au fost colectate datele cu caracter personal ale participantului la fondul de pensii, cât și de noul fond de pensii.

Coroborat speței examinate, urmează a fi remarcate prevederile art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, potrivit cărora datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie stocate într-o formă care să permită identificarea subiecților datelor cu caracter personal **pe o perioadă care nu va depăși durata necesară atingerii scopurilor pentru care sînt colectate și ulterior prelucrate** [...].

Prin urmare, CNPDCP susține propunerile sale expuse anterior și recomandă revizuirea art. 16 alin. (9), spre exemplu prin substituirea textului *„care a fost transferat la un alt fond până la atingerea vârstei de pensionare a acestuia”* cu sintagma *„pînă la transferarea la un alt fond”*.

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	1
DATA 05. MAI 2020	
CODUL	A-1493

- La art. 53 și 60 din proiect, menționăm că orice operator de date cu caracter personal este obligat să se conformeze art. 29 și 30 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, care prevede expres obligația de a respecta confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal de către toți operatorii din Republica Moldova.

Faptul că, potrivit celor invocate de autor în tabelul de sinteză, Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare nu stabilește obligația pentru entitatea de audit/auditor privind respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal în cadrul efectuării controlului de audit, nu înseamnă că acestea nu are obligația de a respecta securitatea și confidențialitatea datelor cu caracter personal care i-au devenit cunoscute în executarea atribuțiilor sale.

În aceste condiții, CNPDCP în calitate de autoritate de protecție a datelor cu caracter personal, propune repetat ca art. 53 și 60 ale proiectului să fie completate cu un nou alineat care să prevadă clauze de asigurare a confidențialității și securității datelor cu caracter personal, în urma efectuării de către auditul extern a operațiunilor de control și, respectiv a desemnării administratorului special de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

- La art. 55 alin. (2) din proiect, în contextul celor remarcate de autor în tabelul de sinteză, atragem atenția că prin prisma art. 11 din proiect, aderarea la un fond de pensii se face în baza contractului, respectiv, în situația dată, prin prisma art. 5 alin. (5) lit. a) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, nu este necesar colectarea consimțământului subiectului de date cu caracter personal la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Totodată, art. 12 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, prevede obligația operatorului de a informa subiectul de date cu caracter personal în legătură cu prelucrarea datelor sale cu caracter personal. În această ordine de idei, reiterăm necesitatea completării art. 55 alin. (2) al proiectului, cu o nouă literă cu următorul conținut: *"informații privind prelucrarea datelor cu caracter personal și realizarea drepturilor persoanelor în legătură cu această prelucrare"*.

Având în vedere cele expuse, urmare a completărilor ce trebuie efectuate la proiect, solicităm transmiterea pentru avizare repetată a proiectului legii prenotate.

Eduard RADUCAN
Director

Original 15

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

Direcția Juridică

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811807, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/ 1434
la nr. 759/MF/CNPF/2019

„15” mai 2020

Ministerul Finanțelor

Direcția Juridică a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (CNPDCP), informează că prin scrisoarea cu nr. 04-01/1263 din 06 aprilie 2020, și-a expus repetat propunerile și comentariile, pe marginea proiectului Legii privind fondurile de pensii facultative.

Cu referire la intenția Ministerului Finanțelor și Comisiei Naționale a Pieții Financiare, de a organiza o ședință interinstituțională prin intermediul mijloacelor electronice pe marginea proiectului vizat, cu scopul de a ajunge la un consens pe marginea propunerilor și obiecțiilor recepționate, comunicăm că CNPDCP este dispus să acorde suportul necesar în vederea coordonării/definitivării proiectului nominalizat și de a participa la ședința respectivă.

A. Coloe
Angela COLOMIICENCO
Șef interimar Direcție

Ex. Anghelujă Oleg
tel. (022) 820-804

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		1
DATA 19. MAI 2020		
CODUL A-1675		

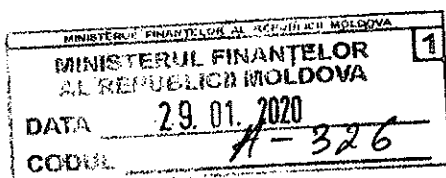
**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811807, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/ 234
la nr. 759/MF/CNPF/2019

24 ianuarie 2020

✓ **Ministerul Finanțelor**

Copie: Cancelaria de Stat al Republicii Moldova

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (CNPDCP), urmare a examinării repetate a proiectului Legii privind fondurile de pensii facultative, a reținut, că propunerile din avizul precedent cu nr. 04-01/1082 din 23 aprilie 2019, cu părere de rău nu au fost luate în considerație.

În acest context reiterăm repetat următoarele propuneri și obiecții:

✓ În art. 10 din proiect se descrie procedura dizolvării fondului de pensii în cazurile expres prevăzute de actul normativ în cauză. În acest context menționăm că, potrivit art. 11 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, condițiile și termenele de stocare a datelor cu caracter personal se stabilesc de legislație ținând-se cont de prevederile art. 4 alin. (1) lit. e). La expirarea termenului de stocare, datele cu caracter personal urmează a fi distruse în modul stabilit de lege. Datele cu caracter personal din registrele de stat, de la data încetării utilizării acestora, pot rămâne la păstrare primind statutul de document de arhivă. La încheierea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dacă subiectul acestor date nu și-a dat consimțământul pentru o altă destinație sau pentru o prelucrare ulterioară, acestea vor fi: a) distruse; b) transferate unui alt operator, cu condiția ca operatorul inițial să garanteze faptul că prelucrările ulterioare au scopuri similare celor în care s-a făcut prelucrarea inițială; c) transformate în date anonime și stocate exclusiv în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică.

Pornind de la prevederile menționate, reliefăm necesitatea consemnării în această normă a procedurii de distrugere/arhivare/transmitere a datelor cu caracter personal, în urma dizolvării fondului de pensii.

✓ Art. 12 alin. (2) din proiect conține prevederi referitoare la înființarea și ținerea de Administrator, a Registrului agenților de distribuție, atât în sistem computerizat, cât și pe suport de hârtie. Având în vedere prevederile de la alin. (3) ale aceluiași articol, potrivit cărora datele din registrul menționat sunt accesibile permanent publicului, recomandăm ca norma să descrie expres ce date se vor conține în registru și care din ele vor avea caracter deschis.

✓ Art. 13 alin. (10) din proiect conține prevederi referitoare la ținerea Registrului deținătorilor de unități de fond.

În această ordine de idei, atragem atenția asupra prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71 din 22 martie 2007 cu privire la registre, potrivit cărora registrele de stat de bază și cele departamentale se instituie de Guvern sau de o altă autoritate publică abilitată prin lege, cu adoptarea deciziei de instituire a registrului. Pornind de la prevederile menționate supra, recomandăm ca norma să prevadă clar, autoritatea care instituie Registrul menționat.

✓ La art. 16 alin. (9) din proiect, considerăm nejustificată și excesivă norma prin care se instituie obligația administratorului fondului precedent de pensii de a asigura păstrarea informațiilor referitoare la activul personal al participantului, care a fost transferat la un alt fond, până la atingerea vârstei de pensionare a acestuia, și recomandăm revizuirea acestuia, având în vedere că prelucrarea datelor cu caracter personal de către fondul precedent, și-a atins scopul pentru care au fost colectate inițial datele respective.

✓ La art. 44 alin. (15) din proiect, se evidențiază posibilitatea Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la încheierea acordurilor de cooperare cu autoritățile competente din statul de origine al administratorului. Prin aceste acorduri se stabilesc cel puțin condițiile în care se realizează schimbul de informații referitor la personale și entitățile implicate sau având legătură cu cererea de licențiere a sucursalei administratorului din alt stat.

Astfel, CNPDCP reține că potrivit art. 32 alin. (3) al Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care fac obiectul unei prelucrări sau care urmează să fie prelucrate după transmitere poate avea loc doar cu autorizarea Centrului, în modul stabilit de lege, și doar în cazul în care statul de destinație asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii.

Pornind de la prevederile menționate, recomandăm completarea ultimei propoziții la final cu cuvintele *"inclusiv garanții suficiente pentru protecția drepturilor persoanelor, a căroră date cu caracter personal fac obiectul schimbului de informații"*

✓ La art. 53 și 60 ale proiectului se propune completarea acestora cu un nou alineat care ar prevedea clauze de asigurare a confidențialității și securității datelor cu caracter personal, în urma efectuării de către auditul extern a operațiunilor de control și, respectiv a desemnării administratorului special de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

✓ La art. 55 alin. (2) al proiectului, propunem completarea acestuia cu o nouă literă cu următorul conținut: *"informații privind prelucrarea datelor cu caracter personal și realizarea drepturilor persoanelor în legătură cu această prelucrare"*.

Suplimentar, atenționăm că în urma creării Registrului agenților de distribuție și Registrului deținătorilor de unități de fond, urmează a fi respectate prevederile art. 23 și art. 28 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 și Regulamentul Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012, **care impun obligația ca anterior inițierii operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal într-un sistem de evidență automatizat sau manual, acestea să fie notificate CNPDCP.**

Având în vedere cele expuse, urmare a completărilor ce trebuie efectuate la proiect, solicităm transmiterea pentru avizare repetată a proiectului hotărârii prenotate.

Eduard RĂDUCAN
Director

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

Nr. 04/923 din 29.01.2020

Ministerul Finanțelor
Comisia Națională a Pieței Financiare
copie: Cancelaria de Stat

Urmare examinării proiectului de lege privind fondurile de pensii facultative și a proiectului hotărârii Guvernului de aprobare a acestuia, expunem următoarele.

Cu referire la clauza de adoptare a *proiectului hotărârii Guvernului*, relevăm că drept temei juridic pentru adoptarea unei hotărâri de Guvern poate servi o lege, dar nu o altă hotărâre de Guvern.

La proiectul de lege:

La art. 1:

Alin. (2) se va exclude, întrucât este defectuos să se reglementeze cui se aplică legea. Un text de lege este aplicabil *erga omnes* și trebuie să fie respectat de către toți, inclusiv de către cei pentru care în lege nu sunt prevăzute expres anumite drepturi și obligații. Mai mult, asemenea practică este periculoasă, deoarece deschide calea pentru diferite controverse juridice, or subiecții care nu sunt menționați în lege ar putea pretinde că au dreptul să ignore textele de lege. În speță, însăși redacția propusă („Prezenta lege se aplică persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova, persoanelor fizice și juridice străine și apatrizilor care prestează servicii ori desfășoară activități aferente creării și gestionării fondurilor de pensii facultative”) creează confuzii în înțelegerea cercului de subiecți cărora li se aplică legea și care sunt obligați să respecte prevederile acesteia (spre exemplu: cetățenii Republicii Moldova cu domiciliu peste hotare pot participa la fondul de pensii facultative? Un cetățean străin cu domiciliul peste hotare, moștenitor al unui participant al fondului va fi beneficiar al fondului și va trebui să respecte regulile stabilite de lege?) Alin. (3), la fel, este formulat defectuos, pentru că în realitate s-a avut în vedere că prezenta lege nu se aplică provizioanelor la bilanț constituite de către angajatori în vederea asigurării plății pensiilor pentru salariații, dar nu subiecților vizați, or, angajatorii care constituie provizioane pot avea interesul, ca pentru anumite categorii de angajați, să participe la un fond de pensii facultativ.

La art. 2 „Noțiuni” atenționăm că:

Actul normativ nu este un dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora.

Definiția ca o parte a actului normativ care, după natura sa, are scopul de a reglementa drepturile și obligațiile subiecților de drept și modul de exercitare a

Digitally signed by Foltea Radu
Date: 2020.01.30 07:58:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

acestora, poate fi inclusă într-un act normativ doar în cazurile și în limitele conforme cu scopul menționat. Includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decât cel uzual.

Relațiile sociale sunt foarte complexe și la momentul adoptării actului normativ este imposibil să se poată determina cu o precizie absolută toate circumstanțele raporturilor juridice reglementate. De asemenea, trebuie să ținem cont de faptul că norma de drept trebuie să fie formulată astfel încât aceasta să fie aplicabilă nu doar relațiilor sociale existente la momentul adoptării actului normativ dar și relațiilor sociale viitoare. Definirea noțiunilor însă atrage în mod inevitabil rigiditatea actelor normative și face imposibilă aplicarea acestora pentru reglementarea raporturilor juridice noi.

În situația în care autorii unui proiect intenționează să definească o noțiune, în nota informativă este necesar să se arate că se întrunesc condițiile care impun definirea termenului în actul normativ și să se indice circumstanțele care justifică definirea termenului în sensul propus de autori (a se vedea art. 54 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*).

Totuși, aceasta trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece, în condițiile în care art. 71 alin. (4) al *Legii 100/2017* prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, alte scopuri avute în vedere de autori pot fi soluționate prin includerea în nota informativă a unor texte de care cei care vor interpreta sau aplica actul normativ vor fi obligați să țină cont. Astfel, în nota informativă poate fi indicat sensul în care urmează să fie interpretat un termen, iar aceasta ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul, dar și scopul de a permite ca actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ.

Art. 54 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 100/2017* stabilește cerința ca terminologia utilizată în actele normative să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative. Astfel, un termen consacrat într-un act normativ (în speță, a se vedea noțiunile „asigurător (reasigurător)”, „bancă”, „contract de administrare fiduciară”, „control”, „persoane afiliate”, „persoane care acționează în mod concertat”, „externalizare”, „legături strânse”, „persoane afiliate”, „piață reglementată”, „sistem multilateral de tranzacționare” etc.) este obligatoriu pentru cadrul normativ conex și nu necesită a fi definit în mod repetat.

La noțiunea „beneficiar” accepțiunea propusă este ambiguă, în măsura în care nu specifică care persoane au dreptul de a primi valoarea pensiei dintr-un fond de pensii facultative, făcând referire la persoana determinată corespunzător legislației.

Semnificația termenului „fond de pensii ocupaționale” (fond de pensii facultative, la care angajatorul contribuie pentru salarii proprii și care este gestionat de administrator în baza unui contract de administrare fiduciară încheiat cu angajatorul) nu cadrează cu reglementările de la art. 6 alin. (1) lit. d), art. 14 alin. (4), ce prevăd posibilitatea împărțirii contribuției la fondul de pensii ocupațional între salariat și angajator. Observația dată se referă și la termenul „contract individual de aderare” (a se vedea art. 11 alin. (3) ce prevede că „În cazul fondului de pensii ocupaționale, contractul individual de aderare se încheie între salariat, administrator și angajator”). Având în vedere cele expuse supra, propunem excluderea definirii acestor termeni.

Cu referire la termenul „fuziunea fondurilor de pensii”, semnalăm că, potrivit art. 208 din *Codul civil*, „(1) Fuziunea se realizează prin contopire sau absorbție. (2) Contopirea are ca efect dizolvarea fără a intra în lichidare a persoanelor juridice participante la contopire și trecerea integrală a drepturilor și obligațiilor acestora la persoana juridică ce se înființează. (3) Absorbția are ca efect dizolvarea fără a intra în lichidare a persoanelor juridice absorbite și trecerea integrală a drepturilor și obligațiilor acestora la persoana juridică absorbantă”. Din accepțiunea acestui termen rezultă că fuziunea fondurilor de pensii se realizează doar prin absorbție, ceea ce nu este în acord cu prevederile citate mai sus din *Codul civil*, precum și cu prevederile art. 9 al proiectului. În plus, remarcăm că, fuziunea se aplică persoanelor juridice.

Cu referire la noțiunile „fond de pensii facultative” și „fond de pensii ocupaționale”, menționăm că, potrivit reglementărilor ulterioare, aceste două fonduri nu sunt supuse unor regimuri juridice diferite. Astfel, nu este clar de ce este necesar să se folosească în paralel aceste două noțiuni. În același timp, pot exista fonduri de pensii cu un regim mixt.

Termenul „persoane care gestionează activitatea administratorului”, de fapt, nu este o definiție, ci o reglementare.

La art. 3 și pe tot parcursul legii nu se ține cont de faptul că, un contract de societate civilă presupune că conținutul acestuia este determinat de părțile contractului și că părțile contractului de societate civilă au drepturi și obligații reciproce. Astfel, potrivit art. 1926 din *Codul civil* „Prin contract de societate civilă, două sau mai multe persoane (asociați, participanți) se obligă reciproc să urmărească în comun scopuri economice ori alte scopuri, fără a constitui o persoană juridică, împărțind între ele foleasele și pierderile”. Din proiect rezultă că, conținutul raportului juridic este determinat de către administrator și drepturile și obligațiile sunt între participanți și administrator, iar între participanți, de fapt, nu există anumite drepturi și obligații. Semnalăm că, fondul de pensii nu poate fi înființat prin contract de societate civilă la care participanții aderă. Concomitent, semnalăm că, alin. (3) clar

prevede că fondul se constituie de către administrator, ceea ce confirmă că nu contractul de societate civilă stă la baza constituirii.

La art. 6:

Alin. (1) se va revedea, deoarece conținutul prospectului planului de pensii nu poate fi stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare, ci doar de cel care îl aprobă (a se vedea art. 5 alin. (2) din proiect). Eventual, Comisia Națională a Pieței Financiare poate stabili ce trebuie să conțină prospectul, totuși, având în vedere reglementarea foarte detaliată din lege, considerăm discutabilă existența unui act al Comisiei în acest sens.

La alin. (2), practica de a prevedea în textele de lege că subiecții au dreptul să facă sau să nu facă ceva este periculoasă, deoarece duce la eludarea principiului fundamental al dreptului privat „este permis, orice nu este interzis de lege”.

Alin. (5), ce stabilește că „Cheltuielile legate de modificarea prospectului planului de pensii vor fi acoperite de administratorul fondului sau de angajator, după caz”, nu corespunde cerinței de claritate și previzibilitate, din moment ce nu prevede în ce cazuri cheltuielile respective sunt puse pe seama administratorului fondului și în ce cazuri vor fi suportate de angajator.

Art. 7:

La alin. (1), de fapt, se reglementează *sursele de formare* a resurselor financiare pentru că, spre exemplu, o dobândă care încă nu a fost încasată chiar dacă în evidența contabilă este înscrisă drept activ al fondului nu prea poate fi considerată drept o resursă financiară a fondului. De asemenea, opinăm că, nu este justificat de a prevedea o listă exhaustivă a surselor de venit și de a exclude, spre exemplu, posibilitatea ca, în cazul în care fondul ar avea probleme financiare, anumite persoane să doneze sumele necesare pentru a salva fondul de pensii de la faliment. Cu titlu de exemplu, invocăm prevederile pct. 4 din *Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 862/2015*, conform cărora pe parcursul anului bugetar volumul fondurilor de urgență, aprobat prin legea anuală a bugetului de stat, poate fi suplimentat cu donații din partea persoanelor fizice și juridice.

La lit. a) cu referire la „contribuțiile nete convertite în unități de fond” nu este clară diferența dintre contribuția netă și contribuția (aparent integrală) convertită în unități de fond. Concomitent, se va exclude referința la convertire, deoarece nu ține de obiectul de reglementare a acestei norme (a se vedea accepțiunea acestui termen). De asemenea, semnalăm că, contrar cerinței de asigurare a unității terminologice, termenul „contribuțiile nete” se utilizează doar în această reglementare.

La lit. b) (drepturile cuvenite în calitate de beneficiar și nerevendicate în termenul general de prescripție), atenționăm că, potrivit art. 405 lit. b) din *Codul civil*, sunt imprescriptibile extintiv pretențiile clienților față de bănci, asociații de economii și împrumut și alți prestatori de servicii de plată privind eliberarea mijloacelor înscrise în contul acestora sau a remiterilor de bani efectuate în folosul lor.

La alin. (2) relevăm că plata pensiilor facultative reprezintă cheltuiala cea mai substanțială a fondului de pensii. Totodată, norma dată se va corela cu art. 10 alin. (5), ce prevede că costurile efective de dizolvare a unui fond pot fi acoperite din contul activelor fondului.

Alin. (5) se va exclude, dat fiind faptul că nu ține de această lege să reglementeze moneda plății. Potrivit art. 3 din *Legea nr. 1232/1992 cu privire la bani moneda națională – leul* – este mijlocul legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova.

La art. 10 alin. (12) și (13) se vor reexamina. Conform prevederilor *Legii insolvenței nr. 149/2012*, insolvența este situația financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea de a își onora obligațiile de plată, constatată prin act judecătoresc de dispoziție, iar debitor este orice persoană, indicată la art. 1 alin. (2) (persoane juridice, întreprinzători individuali, inclusiv titulari de patentă de întreprinzător, societăți de asigurări, organisme de plasament colectiv în valori mobiliare, companii fiduciare, organizații necomerciale), care are datorii la plata creanțelor scadente, inclusiv a creanțelor fiscale, împotriva căreia a fost depusă în instanță de judecată o cerere de intentare a unui proces de insolvență. În același timp, potrivit proiectului, fondul de pensii facultative nu are personalitate juridică și se constituie prin contract de societate civilă. Prin urmare, *Legea insolvenței* nu este aplicabilă în acest caz. Aferent alin. (13), ce prevede că „Dacă în timpul dizolvării unui fond de pensii devine evident că pasivele fondului de pensii depășesc activele sale, administratorul fondului sau lichidatorul răspunde pentru toate creanțele depuse împotriva fondului și nesatisfăcute”, considerăm excesivă obligația pusă pe seama lichidatorului (a se vedea alin. (10) din acest articol, ce stabilește dreptul Comisiei Naționale de a desemna un lichidator pentru finalizarea dizolvării fondului) de a răspunde pentru toate creanțele depuse împotriva fondului și nesatisfăcute.

Art. 11:

La alin. (2), se va reține că, în lege nu trebuie să se reglementeze cine face propuneri privind participarea la un fond de pensii. Propunerea dată poate veni de la oricine. Mai mult, nu este judicios să se impună condițiile stipulate. Din punct de vedere juridic este irelevant dacă se face prin contract colectiv sau prin alt act juridic, dacă participă sindicatele sau alte persoane.

La alin. (3) este discutabil de a prevedea o procedură atât de complicată de aderare la fondul de pensii. Nu este clar din ce raționamente se impune ca de fiecare dată să existe un contract tripartit, în condițiile în care este posibil de a permite să se folosească instrumentul clasic al contractelor în folosul terțului.

Din alin. (6) se va exclude referința la dreptul de proprietate, deoarece, în mod inutil, se generează o discuție foarte complexă cu privire la obiectele dreptului de proprietate. Pentru această normă și pentru alte drepturi prevăzute în legea în cauză este suficient să se stabilească că drepturile respective aparțin participantului care va putea beneficia deplin de ele.

La alin. (10), este defectuoasă practica de aprobare a modelului-tip al contractelor, or, în virtutea principiului libertății contractuale, părțile pot de sine stătător să negocieze clauzele contractuale și să stabilească drepturi și obligații care nu contravin legii. În caz de litigiu, partea are dreptul de a invoca excepțiile și apărările care rezultă din lege sau din faptele juridice. Mai mult, toate clauzele se vor interpreta în defavoarea celui care le-a formulat. De asemenea, menționăm că, oricare participant al raportului juridic oricum are dreptul de a propune un model a contractului. Astfel, este inutil a aproba contracte modele.

Prin adoptarea legilor sau a actelor subordonate se stabilesc drepturi și obligații și se reglementează modul de exercitare a acestora, ceea ce presupune că, prin actele normative trebuie să se stabilească doar condițiile obligatorii pentru părțile contractului. În rest relațiile dintre acestea urmează a fi guvernate de clauzele contractuale în conformitate cu principiul libertății contractuale. Tendința paternalistă de a acorda asistență juridică prin adoptarea de reglementări nu numai că nu este conformă cu noțiunea de act normativ, dar este și periculoasă, pentru că deschide calea pentru autoritățile de reglementare de a limita libertatea contractuală prin promovarea politicii de uniformizare a contractelor. Dacă totuși autoritățile de reglementare doresc să acorde asistență juridică, acestea pot elabora modele de contracte pe care să le pună la dispoziția celor interesați, fără însă ca respectivele să fie adoptate prin acte, care după definiție se presupun a fi cu caracter normativ.

Art. 13:

Din alin. (1) se va exclude referința la proprietate, stabilindu-se doar că activul aparține participantului (a se vedea argumentele expuse vis-a-vis de art. 11 alin. (6)).

La alin. (2) referința la alți subiecți decât participantul este inutilă și periculoasă. Inutilă, deoarece dacă pot fi urmărite doar bunurile care aparțin debitorului și, în măsură în care activul aparține participantului și nu altor subiecți, evident că nu va putea fi urmărit. Periculoasă, deoarece în măsura în care nu poate fi urmărit, deschidem calea pentru interpretări că, totuși, anumite drepturi ar putea avea și alți subiecți decât participantul. Concomitent, se va ține cont că, în nota informativă pot fi date explicații, utile la interpretarea ulterioară a legii (a se vedea art. 71 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*).

Alin. (4) „Activul din contul individual al participantului este supus normelor de drept succesoral prevăzute de legislație” se va exclude, pentru a respecta cerința de evitare a paralelismelor de reglementare (a se vedea art. 15 alin. (11), ce prevede distribuirea activului personal al participantului, ce a decedat înainte de pensionare, beneficiarilor conform normelor de drept succesoral).

La alin. (9) nu este clar ce înseamnă expresia „va fi divizată la 10”, probabil că autorii proiectului au intenționat să stabilească că valoarea unei unități de fond este divizibilă la 10. Dar și în acest caz norma nu este clară, deoarece, în principiu, în toate cazurile va fi divizibilă la 10.

La art. 14:

Alin. (3) „Angajatorul virează contribuția datorată de fiecare salariat care a aderat la un fond de pensii, în baza copiei contractului individual de aderare prezentat de salariat” se va examina suplimentar în corelare cu alin. (5) din același articol, ce reglementează aceeași obligație a angajatorului, ce a propus participarea la fondul de pensii ocupaționale. Dacă normele date au același obiect de reglementare, prevederea dată se va formula într-un singur alineat.

În situația în care intenția a fost de a reglementa reținerea de către angajator din salariul angajatului-participant la un fond de pensii facultative neocupațional (similar reținerii impozitului pe venit din salariu la sursa de plată), alin. (3) se va exclude, deoarece nu ține de obiectul de reglementare al acestei legi. Din același considerent se va exclude norma de blanchetă de la alin. (8), or potrivit art. 6 alin. (7) din *Codul fiscal*, relațiile privind impozitele și taxele fiscale se reglementează de legislația fiscală.

Art. 15

alin. (7) este inutil, deoarece, este evident că, în cazul detașării într-o altă țară, participantul are dreptul la continuarea plății contribuțiilor la fondul de pensii. În același timp, o asemenea normă este periculoasă, întrucât ar rezulta că în alte cazuri nu are acest drept, precum și ar rezulta că nu are obligația de a plăti.

Alin. (11) se va preciza în partea ce ține de utilizarea termenului „pensionare”, pentru a evita interpretarea duală a acestei prevederi, or art. 17 condiționează nașterea dreptului la pensia facultativă de împlinirea vârstei de 60 de ani, care este diferită de vârsta de pensionare standard.

La art. 16 alin. (2) este defectuos expus atât din punct de vedere al exprimării juridice, cât și al limbii literare. Astfel, recomandăm revizuirea acestei norme prin stabilirea că, un participant la un fond de pensii ocupaționale poate solicita transferul la un alt fond de pensii ocupaționale, dacă angajatorul acestuia contribuie și la acest fond.

La art. 17 alin. (2), ce stabilește condițiile care trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca participantul să dobândească dreptul la pensia facultativă, atenționăm că lit. c) conține o normă în alb (activul personal este cel puțin egal cu suma necesară obținerii pensiei facultative minime prevăzute de legislația privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor facultative), or, potrivit art. 64 alin. (5) din proiect, „Guvernul, de comun cu Comisia Națională, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora și prezenta Parlamentului legea privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor facultative”. În acest context, se va evita includerea unei condiții ce nu poate fi respectată la momentul intrării în vigoare a proiectului (a se revedea și art. 18, ce conține referința la condiția prevăzută la art. 17 alin. (2) lit. c)). Eventual, poate fi revăzut momentul intrării în vigoare a acestei condiții.

La art. 19 alin. (4):

Se va ține cont că termenul „viager”, în limbajul juridic, înseamnă pe viață. Astfel, lit. b) (anuitate viageră pentru o singură persoană plus perioada certă – plata

lunară a unei sume fixe datorată și efectuată până la decesul participantului sau până la expirarea perioadei prevăzute în contractul de furnizare a unei pensii facultative) are o redacție confuză, deoarece dacă anuitatea este viageră, adică pe viață, ea nu mai poate fi limitată prin contract. Cât privește lit. c), considerăm excesiv de a reglementa în lege care sunt persoanele care vor avea dreptul de a primi anuitatea dată după decesul participantului, opinăm că acestea urmează a fi stabilite în contract.

La art. 24 alin. (7) se va revedea în partea ce ține de utilizarea cuvintelor „în fiecare zi în care s-a efectuat evaluarea”, pentru certitudinea reglementării, deoarece ar rezulta că valoarea unității de fond se publică doar când este evaluată.

La art. 26 alin. (6) se va corela cu art. 23 alin. (3), pentru a exclude dublajul prevederilor.

La art. 27 alin. (1) se va preciza în art. 64 momentul intrării în vigoare a acestei norme, cu excluderea corespunzătoare a art. 63 lit. e).

Din art. 29 alin. (1) lit. b) se va exclude, întrucât, potrivit cadrului normativ, **nu există persoane fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu limitată**. Conform art. 65 alin. (1) din *Codul civil* „Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală și care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa”. Totodată, alin. (3) din același articol stabilește că „Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistență, mandatul de ocrotire în viitor) și judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela)”. Obiecția dată este valabilă și pentru art. 37 alin. (4) lit. a).

La art. 38 alin. (3) cuvintele „rapoartelor financiare” se vor substitui cu cuvintele „situațiilor financiare”, potrivit terminologiei utilizate *Legea nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare*.

La art. 41 alin. (5) lit. d) și e), semnalăm că respingerea cererii de eliberare a licenței trebuie să se bazeze pe criterii obiective și nu pe aprecierea subiectivă a Comisiei Naționale (expresia „Comisia Națională nu este satisfăcută de calitatea persoanelor propuse pentru gestionarea activității administratorului/acționarilor” este improprie limbajului normativ).

La art. 42:

Se va reține că intră în vigoare un act normativ, dar nu o decizie a organelor de conducere ale unei persoane juridice.

Articolul dat urmează să reglementeze și taxele pentru eliberarea copiei autorizate de pe licență, pentru reperfectarea licenței/copiei autorizate de pe aceasta, precum și cea pentru eliberarea duplicatului licenței (a se vedea în acest sens art. 20 alin. (4) din *Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor*).

Alin. (6) se va ajusta, deoarece excede obiectul de reglementare al acestui articol (a se vedea denumirea art. 42).

La art. 44:

8/11/17

Alin. (3) se va exclude, deoarece prevederile art. 19 alin. (2) din *Legea nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător* și art. 21 alin. (5) din *Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi* au fost abrogate prin *Legea nr. 133/2019 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative*. Conform art. 241 alin. (3) din *Codul civil* „Sucursala persoanei juridice străine nu este persoană juridică”.

Alin. (7) se va revedea termenul „capital de dotare”, pentru respectarea terminologiei juridice.

Art. 49 alin. (1) lit. a) semnalăm că în *Codul civil* nu se mai folosește termenul „reziliere”, ci „rezoluțiune”.

La art. 53 alin. (2) se va exclude, deoarece expunerea funcțiilor entității de audit nu ține de prezenta lege. Mai mult, prevederile date sunt în contradicție cu art. 21 alin. (7) din *Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare*, care prevede că „Entitatea de audit care efectuează auditul la entitatea auditată nu are dreptul să presteze concomitent, în aceeași perioadă de gestiune, următoarele servicii:

a) servicii fiscale, inclusiv: – întocmirea declarațiilor fiscale; – calcularea impozitelor și a taxelor; – de consultanță fiscală; – asistență în cadrul verificărilor efectuate de către autoritățile fiscale;

b) servicii de consultanță care prevăd participarea la gestiunea entității auditate sau la procesul decizional al acesteia, inclusiv: – de asistență în domeniul managementului; – de asistență în administrare, reorganizare și lichidare;

c) servicii de organizare, restabilire, ținere a contabilității și de întocmire a situațiilor financiare;

d) servicii de elaborare și implementare a procedurilor de control intern, de gestionare a riscurilor privind întocmirea și/sau verificarea informațiilor financiare și a sistemelor informaționale aferente;

e) servicii de executare a funcției de audit intern sau a funcției cenzorului/comisiei de cenzori”.

Art. 62 urmărește scopul stabilirii categoriilor de sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi. Menționăm că, normele prevăzute la alin. (1) și (2) nu se conformează, conceptual, cerințelor de formulare a normelor, care vor constitui temeiul normelor de blanchetă cu caracter sancționator reglementate de *Codul penal* sau *Codul contravențional*. Potrivit proiectului, răspunderea va interveni pentru „ignorarea” și „încălcarea” prevederilor *Legii cu privire la fondurile de pensii facultative*. Subliniem, în acest sens, că „ignorarea” constituie un termen ambiguu, care atribuie normei un caracter incert, contrar cerințelor de calitate a legii. În sensul legii penale și al celei contravenționale „încălcarea” reprezintă atât nerespectarea normelor onerative, cât și a normelor prohibitive. Prin urmare, utilizarea cuvântului „ignoriarea” nu este justificată. Din norma de la alin. (1), rezultă că persoana poate fi atrasă la răspundere penală sau contravențională pentru încălcarea prevederilor legii sus-numite, dar și pentru faptele prevăzute de *Codul penal* și cel contravențional. În

acest context, este imperativ a sublinia că, persoana poate fi supusă acestor două forme de răspundere exclusiv pentru fapte expres incriminate în legea penală și cea contravențională. Astfel, potrivit art. 1 alin. (1) din *Codul penal*, „prezentul cod este unica lege penală a Republicii Moldova”. Totodată, în conformitate cu art. 1 alin. (1) din *Codul contravențional*, „prezentul cod este legea a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții și prevede procesul contravențional și sancțiunile contravenționale”. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește o excepție, potrivit căreia „în cazurile expres prevăzute în prezentul cod, dispoziția articolului din cod poate să conțină o normă de trimitere la un alt act cu caracter normativ, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În asemenea cazuri, cerințele aplicabile normei legii contravenționale, inclusiv exigența de previzibilitate, sunt aplicabile și actului normativ respectiv”. Deducem, în context, că legislatorul a prevăzut posibilitatea formulării normelor contravenționale cu dispoziții de blanchetă (de trimitere) la alte acte normative (de exemplu, încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidelor politice și a mijloacelor din fondul electoral, care sunt stabilite de *Legea nr. 294/2007 privind partidele politice*). Argumentele anterior invocate sunt aplicabile *mutatis mutandis* și alin. (2). Recomandăm, în acest sens, recurgerea la o formulă generală privind survenirea răspunderii civile, penale sau contravenționale, după caz, pentru nerespectarea prevederilor legii sus-numite.

Suplimentar, atenționăm asupra necesității revizuirii normelor de trimitere la *Codul civil*, care a fost republicat cu renumerotarea elementelor de structură, respectării art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, conform căruia diviziunile alineatelor se numerotează cu litere mici din alfabetul latin, și nu din alfabetul românesc (a se vedea în art. 6 alin. (1), art. 51 alin. (3) ș.a. dispozițiile numerotate cu litera „i”).

La art. 63 alin. (1) semnalăm că o lege nu poate intra în vigoare într-un termen, ci la o dată concretă. Prin urmare, pentru precizia momentului intrării în vigoare a legii, cuvintele „în termen” se vor substitui cu cuvintele „la expirarea a”.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

Ex. Victoria Ciorbă
Tel. 0 22 20 14 21

10.10.17

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

nr.04 – 27
din 03.01.2020

Ministerul Finanțelor

copie: Cancelaria de Stat

La număr unic 759/MF/CNPF/2019

Urmare scrisorii Cancelariei de Stat nr.18-23-8650 din 5 decembrie 2019, Ministerul Economiei și Infrastructurii a examinat *proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind fondurile de pensii facultative* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Referitor la proiectul hotărârii Guvernului:

În conformitate cu prevederile art.102 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, art.37 alin.(1) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, art.14 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, hotărârile Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și celor ce decurg din Legea cu privire la Guvern, precum și pentru organizarea executării legilor. Prin urmare, un act normativ al Guvernului nu poate constitui temei legal pentru emiterea unui alt act normativ al Guvernului, de aceea cuvintele „În temeiul prevederilor Planului national de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1472/2016 și prevederilor Foii de parcurs pentru ameliorarea

Digitally signed by Tarlev Vitalie
Date: 2020.01.03 10:49:06 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

1/12/20

competitivității Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.4/2014”, expuse în clauza de adoptare a proiectului, urmează a fi excluse.

Referitor la proiectul de lege:

În scopul evitării dublărilor normative și aglomerării conținutului proiectului, considerăm necesar de exclus din *art.2* noțiunile deja definite și reglementate prin alte acte normative (“angajator”, “asigurător (reasigurător)”, “bancă”, „control”, „legături strânse”, „persoane afiliate”, „persoane care acționează în mod concertat”, “piață reglementată”, “societate de administrare fiduciară a investițiilor”, “salariat”, “sistem multilateral de tranzacționare”).

La *art.22, alin.(2)* din proiect considerăm necesar de examinat suplimentar raționamentul admiterii investirii activelor unui fond de pensii în imobile sub aspectul respectării cerințelor prudențiale coordonate în vederea protejării intereselor beneficiarilor, menționate în Directiva (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14.12.2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP).

La *art.44, alin.(3)* din proiect urmează de exclus referința la *art.19* din Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, precum și la *art.21* din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, deoarece ambele articole au fost abrogate prin Legea nr.133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative.

Secretar de stat

Vitalie TARLEV

Ex: Diana Rusu, tel. 022 250 608,
e-mail: diana.rusu@mei.gov.md,
Valentina Chiper, tel. 022 250 616,
e-mail: valentina.chiper@mei.gov.md

2022

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND
SOCIAL PROTECTION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

Nr. 16/4284 din 24.12.2019

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a examinat scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-23-8650 din 05.12.2019 referitor la avizarea proiectului de Hotărâre pentru aprobarea proiectului de Lege privind fondurile de pensii facultative (număr unic 759/MF/CNPF/2019), la care comunică următoarele:

Sistemul de pensii din Republica Moldova este bazat pe schema pay-as-you-go, care presupune că contribuțiile persoanelor apte de muncă sunt utilizate pentru finanțarea plăților pentru pensionarii curenți. Asemenea sisteme sunt des întâlnite în statele membre ale Uniunii Europene, dar și în multe alte țări ale Europei Centrale și de Est. Spre deosebire de multe din aceste țări, acest prim pilon gestionat public încă nu este susținut de un al II pilon. Un al III-lea pilon care există și se propune de perfecționat prin acest proiect de lege privind fondurile de pensii facultative urmează a fi examinat prin prisma oportunității acestuia la situația actuală de dezvoltare a țării noastre.

Introducerea sistemului de multi-piloni necesită dezvoltarea capacităților de reglementare; dezvoltarea instituțiilor pieții financiare; dezvoltarea cunoștințelor financiare în societate, ceea ce este necesar pentru a înțelege natura sistemelor bazate pe contribuții și a sistemelor de pensii finanțate.

Dezvoltarea pieții financiare trebuie să fie urmărită în continuare, inclusiv dezvoltarea fondurilor de investiții și a serviciilor gestionare a activelor pentru a satisface condițiile pentru implementarea sistemului de multi-piloni.

Referitor la textul proiectului de lege:

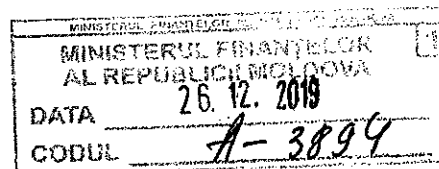
Fondul de pensii facultative și fondul de pensii occupational se propune de redat în capitole separate ale proiectului dat fiind faptul că acestea sînt noțiuni diferite și au particularități distincte.

Alineatele (3) și (4) ale art. 6 urmează a fi aduse în concordanță, astfel se propune completarea alin. (3) cu prevederi care să stabilească că modificarea prospectului planului de pensii poate fi efectuată inclusiv cu acordul participanților fondului de pensii așa cum este prevăzut pentru fondurile de pensii ocupaționale.

Reieșind din cele expuse, considerăm oportun implementarea unui sistem eficient de pensii facultative în Republica Moldova, ținînd cont de bunele practici în acest domeniu la nivel internațional.

Ministru

Viorica DUMBRĂVEANU

7 avizare

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		1
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		
DATA	24.12.2019	
CODUL	A - 3880	

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, municipiul Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

Tel.: +373 22 50 46 54 Fax: +373 22 21 22 59 e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

23.12.2019 nr. 01/7543

La nr. 18-23-8650 din 05 decembrie 2019

Ministerul Finanțelor

Cancelaria de Stat

Agencia Servicii Publice a examinat *proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind fondurile de pensii facultative (număr unic 759/MF/CNPF/2019)* și vă comunică următoarele.

La proiectul Legii:

1. În tot textul legii cuvintele „documentele de constituire” de substituit cu cuvintele „actele de constituire”, la cazul gramatical respectiv, conform prevederilor art.247 din Codul civil al Republicii Moldova.
2. Potrivit prevederilor art.2 din proiectul legii menționate, fondul de pensii facultative nu are personalitate juridică și este constituit prin contract de societate civilă.

Însă, în art. 9-10 din proiect, normele ce reglementează fuziunea și dizolvarea fondurilor de pensii facultative se referă, potrivit prevederilor Codului civil, doar la persoanele juridice.

În acest sens, este necesar de menționat și faptul că Capitolul XXVII (Societatea civilă) din prevederile Codului civil nu reglementează procedura de reorganizare a societăților civile.

3. La art.44:

- alin.(3) urmează a fi exclus sau reformulat, deoarece potrivit prevederilor art.241 alin.(3) din Codul civil (modificări în vigoare de la 01.03.2019), sucursalele persoanelor juridice străine nu au statut de persoană juridică. Cu atât mai mult, prin Art. XVII din Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, la data de 01.03.2019 au fost abrogate articolul 21 din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, și articolul 19 din Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător;

- alin.(4) urmează a fi exclus, deoarece fiecare sucursală înregistrată pe teritoriul Republicii Moldova de către o persoană juridică străină este subiect de drept distinct. Potrivit prevederilor art.12 alin.(2) și (5) din Legea nr.220/2007

privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, procedura înregistrării sucursalelor persoanelor juridice străine este similară procedurii persoanelor juridice autohtone și fiecărei sucursale i se atribuie numere de identificare de stat diferite, indiferent de numărul de identificare al persoanei juridice străine care le-a creat;

- la alin.(10) cuvântul „poate” urmează a fi substituit cu cuvântul „va”, iar ultima propoziție exclusă, deoarece legiuitorul în art.241 alin.(2) din Codul civil, în mod expres a stabilit că denumirea sucursalei persoanei juridice străine constă din denumirea persoanei juridice străine care a hotărât instituirea sucursalei, urmată de denumirea localității din străinătate în care are sediul persoana juridică, cuvântul „sucursala” și de denumirea localității din Republica Moldova în care are sediul sucursala. Doar în cazul instituirii de către aceeași persoană juridică străină a mai multor sucursale în aceeași localitate, denumirea sucursalei poate fi completată cu un indicativ de natură să le deosebească între ele.

Director

Tatiana CUNETCHI

7 avizare 18

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/49/410

"20" decembrie 2019

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

str. Constantin Tănase, nr. 7,

MD-2005, mun. Chișinău

copie

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Piața Marii Adunări Naționale, 1

MD-2033, mun. Chișinău

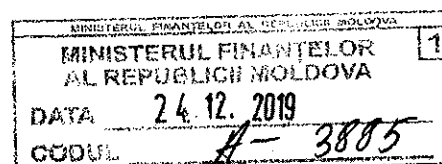
Cu referire la scrisoarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-23-8650 din 05.12.2019 privind examinarea proiectului de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege privind fondurile de pensii facultative (număr unic 759/MF/CNPF/2019), Banca Națională a Moldovei reiterează avizul său anterior pe marginea acestui proiect (remis prin scrisoarea nr. 31-002/6/776 din 12.03.2019 care se anexează).

Anexă: 1 filă

Cu respect,

Octavian ARMAȘU
Guvernator

ex. I. Bivol
tel. (+373) 22 822517

Banca Națională a Moldovei

Nr. 34-002/6/776

"12" martie 20 19

Comisia Națională a Pieței Financiare

bd. Ștefan cel Mare, nr. 77,

MD-2012, mun. Chișinău

Cu privire la examinarea proiectului de Lege privind fondurile de pensii facultative (în continuare proiect de lege), remis spre avizare prin scrisoarea nr. 05-240 din 01.02.2019, Banca Națională a Moldovei, în limitele competenței sale, vă comunică următoarele.

Propunem excluderea de la art. 1 alin. (2) din proiectul de lege examinat a textului "*Prevederile prezentei legi se aplică băncilor care desfășoară servicii și activități de administrare a fondurilor de pensii facultative, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege*" și ajustarea proiectului de lege astfel încât acesta să reflecte prevederile Directivei transpuse prin proiect, și anume urmează a fi excluse normele care prevăd administrarea fondului de pensii facultative de către bănci.

Observăm că Directiva (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP), transpusă prin proiectul de lege, exceptează de la aplicarea prevederilor sale, instituțiile de credit reglementate de Directiva 2013/36/UE¹. Astfel, la art. 2 alin (2) lit. b), aceasta prevede "Prezenta directivă nu se aplică: instituțiilor reglementate de Directivele 2009/65/CE (11), 2009/138/CE, 2011/61/UE (12), 2013/36/UE și 2014/65/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului".

La fel, menționăm că art. 14 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017 prevede expres activitățile permise băncilor în limita licenței acordate de Banca Națională a Moldovei (BNM), iar desfășurarea serviciilor și activităților de administrare a fondurilor de pensii facultative nu intră în categoria acestor activități. Fondurile de pensii facultative pot beneficia însă de serviciile băncilor în ceea ce privește administrarea portofoliului de investiții. Asemenea servicii sunt prestate de bănci în baza art. 14 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017, astfel, lit. g) prevede "*tranzacții în cont propriu sau în contul clienților cu oricare dintre următoarele: instrumente ale pieței monetare (cecuri, efecte de comerț, certificate de depozit etc.); valută străină; contracte futures și contracte cu opțiuni pe instrumente financiare; instrumente având la bază cursul de schimb și rata dobânzii; valori mobiliare și alte instrumente financiare*", iar lit. k) prevede "*administrarea de portofolii și consultanța legată de aceasta*".

Având în vedere cele menționate *supra*, Banca Națională a Moldovei mizează pe concursul Dvs. întru ajustarea dispozițiilor proiectului.

Cu respect,

Ion STURZU
Viceguvernator

ex. I. Bivol, tel. (+373) 22 822517

¹ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2006/48/CE și de abrogare a Directivei nr. 2006/49/CE